

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus – tulokset ja uusi sitoumuskausi

Aki Finér

Motiva Oy 28.10.2021

Mikä materiaalitehokkuuden sitoumus?

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus
pähkinänkuoressa

Elintarvikealan sitoumuksen osapuolet

Ministeriöt

Maa- ja metsätalousministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö

Ympäristöministeriö

Toimialajärjestöt

Elintarviketeollisuusliitto ry

Päivittäistavara-kauppa ry

Suomen Pakkausyhdistys ry

Yritykset

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen 2019-2021 tavoitteet tiivistetysti

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen päätavoitteita ovat

1. Materiaalitehokkuudella parempaa kannattavuutta ja kestävyyttä
2. Tietoisuus materiaalitehokkuuden mahdollisuuksista ja keinoista lisääntyy elintarvikeketjussa ja kuluttajien keskuudessa

Alatavoitteita ovat

- A. **Kierrätysasteen lisääminen** päivittäistavarakaupassa ja elintarviketeollisuudessa
- B. **Elintarvikejätteen ja ruokahävikin vähentäminen** päivittäistavarakaupassa ja elintarviketeollisuudessa

Sitoutumisvuoden 2020 tulosraportointi

Materiaalitehokkuuden sitoumus – vuoden 2020 tulosraportointi

Tässä koosteessa esitellään vuoden 2020 raportoinnissa esitetyt ja 2020 toteutetut toimet ja niiden vaikutukset

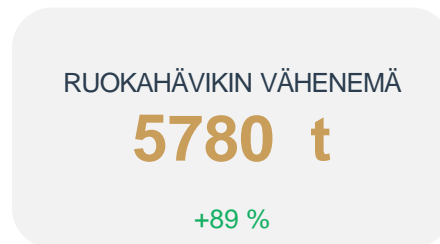
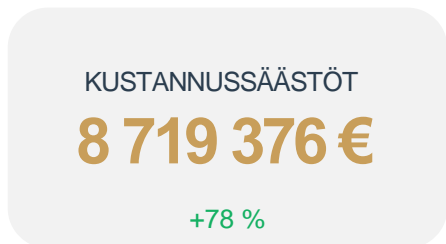

Sitoumuksen kattavuus

Päivittäistavarakauppa yli 90 %

Elintarviketeollisuus 20 %

Pakkausala 6/20*

Lisäksi lukuisia toimenpiteitä, joiden tarkkoja säästövaikutuksia ei vielä ole pystytty arvioimaan. Toimenpiteiden säästövaikutukset perustuvat osin mitattuun ja osin arvioihin perustuvaan tietoon.

*SPY:n luvussa on mukana myös ETL ja PTY jäsenyrityksiä, jotka ovat myös SPY:n jäseniä.

** Prosenttiluvut kuvaavat indikaattorin muutosta verrattuna vuoden 2019 tulosraportointiin

Prosessien materiaalitehokkuuden parantaminen

Prosessiparannukset tuovat kustannussäästöjä erityisesti elintarviketeollisuuden yrityksissä.

- Prosessien materiaalitehokkuuden parantaminen tuo monipuolisesti säästöjä raaka-aine-, pakkausmateriaali-, energia- sekä vesikustannuksissa.
- Parannustoimenpiteiden vaikutuksien katsotaan olevan pitkäaikaisia, koska taustalla on toimintatapa- ja/tai prosessimuutos.
- Yhdessä yrityksistä tehty materiaalikatselmus parannuskohteiden tunnistamiseksi.
- Pandemia on vaikeuttanut materiaalikatselmusten ja jätehuoltoyhteistyön toteutusta.

16 toimenpidettä
6 312 060 € laskettuja kustannussäästöjä
1 197 t CO₂-ekv. vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
1542 t vähemmän ruokahävikkiä ja elintarvikejätettä

Kustannusvaikutusten raportointi kattavaa. Prosessien materiaalitehokkuustoimien päästövähennysten arvioinnissa on vielä kehitettävää.

Ruokahävikin vähentäminen toimitusketjussa

Elintarvikeketjussa ruokahävikin vähentämiseksi käytössä useita erilaisia toimenpiteitä – merkittäviä vaikutuksia valikoiman ja toimitusketjun hallinnalla

- Ruokahävikin vähentämisen keinoina tunnistettu muun muassa
 - hävikin seurannan ja mittaamisen kehittäminen
 - toimitusketjun ja valikoiman hallinta sekä
 - päivittäistavarakaupassa erilaiset myyntitavat elintarvikkeiden hävikin synnyn ehkäisemiseksi.
- Raportoiduista kustannussäästöistä merkittävin osa syntynyt toimitusketjun hallinnan avulla.

13 toimenpidettä
1 370 949 € laskettuja kustannussäästöjä
869 t CO₂-ekv. vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
5333 t vähemmän ruokahävikkiä ja elintarvikejätettä

Kustannussäästötietoja ei ole kaikille toimenpiteille julkaistu yritysten toimesta.

Kierrätyksen lisääminen

Yritykset kehittävät jätehuoltojärjestelmiään tuotantolaitoksissa ja kaupoissa sekä tehostavat lajittelua ja kierrätystä.

- Jätehuollon ja kierrätyksen kehittäminen saa aikaan sekä kustannussäästöjä että päästövähennyksiäkin ja vaikutukset näkyvät myös seka- ja energijätteiden määrän vähentymisenä.
- Tuotannon sivuvirtoja pyritään ohjaamaan muun muassa rehukäyttöön ja syömäkelvotonta biojätettä biokaasun tuotantoon.
- Päivittäistavarakauppojen yhteydessä olevat tuottajayhteisöjen ylläpitämät ekopisteet helpottavat kotitalouksien pakkausjätteiden kierrätystä ja sekajätteen määrän vähenemistä.

21 toimenpidettä
730 400 € laskettuja kustannussäästöjä
4 067 t CO₂-ekv. vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
626 t vähemmän elintarvikejätettä
6 040 t vähemmän seka- ja energijätettä

Kierrätyksen lisäämisen toimenpiteet kattavat merkittävimmän osan sitoumustoiminnan kasvihuonekaasupäästövähennästä.

Materiaalitehokkuutta edistäviä toimenpiteitä

Määrällisten toimenpiteiden lisäksi yritykset raportoivat 35 laadullista toimenpidettä, joista tässä muutamia nostoja.

- Henkilöstön koulutus kierrätykseen ja jätteiden lajitteluun sekä materiaalitehokkuuteen.
- Materiaalitehokkuuden kytkeminen osaksi yrityksen laatu- ja johtamisjärjestelmää sekä -koulutuksia.
- Sidosryhmäviestintää pakkausinnovaatioista sekä arvoketjujen kasvihuonekaasupäästöistä.
- Kuluttajaviestintää monikanavaisesti ilmastoystävällisistä vaihtoehdoista ja kuluttajavalintojen vaikutuksista.
- Biojätteen ja ruokahävikin määrän seurantamallien kehittäminen.
- Pakkausten materiaalitehokkuuden, kierrätettävyyden ja kierrätysohjeiden kehittäminen.

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen uuden kauden valmistelu

Uutta sitoumuskautta valmistellaan parhaillaan ja sen on määrä käynnistyä vuoden 2022 alusta

- Jatkokauden valmisteluun osallistuvat Motivan lisäksi maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, Päivittäistavarakauppa ry., Elintarviketeollisuusliitto ry. sekä uutena toimialaliittona seuraavalle kaudelle mukaan tulossa oleva Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry.
- Valmisteluun osallistuvat lisäksi alan yritykset toimialaliittojen kautta.
- Uudesta sitoumuskaudesta kaavaillaan 5-vuotista ajoittuen vuosille 2022-2026.
- Yritysten liittyminen sitoumukseen ja toimenpiteiden raportointi toteutetaan jatkossa sitoumus2050.fi –sivuston kautta.
- Uuden sitoumuskauden sisällöstä ja yksityiskohdista tiedotetaan myöhemmin.

Materiaalikatselemus

Apua yrityksen materiaalitehokkuuden tehostamiseen ja hävikin hallintaan

Materiaalikatselemus on hyvä työkalu, kun

- halutaan lisää **ymmärrystä ja tietoa** liittyen hävikkiin ja sivuvirtoihin
- halutaan tietää **hävikin ja sivuvirtojen hinta**
- halutaan löytää **keinot hävikin vähentämiseen** ja sivuvirtojen tehokkaaseen hyödyntämiseen
- halutaan kehittää **uusia mittareita**, seurantaa ja johtamisen työkaluja
- halutaan parantaa koko organisaation **osaamista ja sitoutumista** yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen ja jatkuvaan parantamiseen.

Katselmukseen saatavilla tukea 50 %

- Business Finlandin rahoitus on **50 % materiaalikatselemuksen kokonaiskustannuksista**.
- Business Finlandin rahoitus on **enintään 15 000 € / katselmus**.

**Hyvä lähtökohta
sitoumuksen
toimenpiteiden
suunnittelussa!**

Materiaalikatselemuksia elintarvikealalla

Kati Oikarinen
Advisor, Material Efficiency at Business Finland

"Materiaalikatselemus avasi silmät" -Toimitusjohtaja Timo Jänne kertoo, että leipomon välipalainjan materiaalikatselemus paljasti kovia hävikkitukuja ja pohjusti leipomon logistikkapäällikön Teemu Hämelahden nimeämisen häviköinjulistaksi.

Linkosuon Leipomon materiaalikatselemus onnistui valtavan hyvinkin! Projekti tehtiin jo vuonna 2018, mutta tulosten hyödyntäminen jatkuu edelleen Linkosuon vastuullisuustyössä. Olen tosi ylpeä siitä, että sain olla mukana. Materiaalikatselemuksen tekeminen kannattaa, ja meitä saa siihen rahloistusta. Ota yhteyttä, niin kerron lisää! #materiaalikatselemus #resurssitehokkuus #vastuullisuus #sustainability

Materiaalikatselemuksella iso hävikkisäästö | Kehittyvä Elintarvike
kehittyvaelintarvike.fi

Apetit jatkaa tuotantonsa tehostamista ja ympäristövaikutusten pienentämistä: Säskylän tehtaalla luvassa materiaalitehokkuuskatselemus

KALVIA JA ALUE - 15.10.2023 KLO 11:17

Apetit tuottaa Säskylän tehtaallaan erilaisia ruokapakasteita, kuten keuhkovoita. Arkiroolaja: Pekka Lehmuillio

Apetit kertoo käynnistävänsä materiaalitehokkuuskatselemuksen ruokapakasteita tuottavalla Säskylällä. Katselemuksen larkoituus on löytää konkreettisia parannustoimia hävikin vähentämiseksi, sivuvirtojen hyödyntämiseksi sekä kustannuslästöjen saavuttamiseksi.

Katselemus on osa elintarvikealan materiaalitehokkuusstrategiaa, johon Apetit liittyy tämän vuoden tammikuussa. Sitoumuksen tavoitteiksi yritys on asettanut raaka-ainekäytön tehokkuuden parantamisen sekä sekajätteen ja vedenkäytön vähentämisen.

- Materiaalikatselemus on meille hyvä työkalu toiminnan edelleen tehostamiseen ja materiaalivirtojen hallintaan. Sen tuloksena yhdistyy meille kaksi olennaista tavoitetta: materiaalitehokkuuden ja samalla kannattavuuden parantaminen sekä tuotannon ympäristövaikutusten pienentäminen, sanoo Apetitin tuotanto- ja hankintajohtaja Ari Kuitala tiedotteessa.

Konkreettisia toimenpiteitä materiaalitehokkuuden parantamiseksi on yhtiön mukaan tänä vuonna jo tehty esimerkiksi parantamalla materiaalivirtojen seurantaa tuotannon eri vaiheissa.

- Vastuullisia tekoja on yksi Apetitin strategisista painopistealueista. Materiaalitehokkuus on hyvä esimerkki siitä, miten lähestymme yritysvastuullamme asetettuja tavoitteita konkreettisin toimenpitein, sanoo viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Sanna Väisänen.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Lisätietoja

www.motiva.fi/matsit/elintarvikeala